

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

„Mégis mozog a föld.”

Mi, akik már az élet delén túl vagyunk, láttuk ezt a fejlődő várost, még nem is oly régen mint elhanyagolt falut, hijjával majdnem minden kulturintézménynek, hivatalnak, modernebb középületnek sőt valamire való magánháznak is.

Vasutunk alig két évtizedes, postánk csak pár év óta állami, és mi öregebbek még élénken emlékezünk a jó öreg Laczi bácsira, az obsitos katonára, aki zsebjeben, egyedül hordta szét az egész postát.

Könnyű volt neki, hisz hetenkint egy-két kocsi posta járt Sümegre és a gyalogposta.

Még akkor fatengelyes világ volt, jó hogy megbirta a tanulni vágyó (vagy tanulásra kényszerített) nebulót Keszthelyig vagy Szentivánig, honnét már vasuton mehetett Sopronba, ha nem volt sok a cókók, mert akkor kocsi járta egész odáig.

Ma már másvilág járja. Kulturintézeink nekünk is vannak és ha e téren még sok kívánni való marad is, a jövő ez ügyben is meghozza a javulást.

Igy volt hajdanában; ma a fejlődés, a haladás nyomait találjuk mindenütt.

Kereskedelmünk nagy arányokban fejlődik és úgy indult, hogy nemcsak a szorosán vett tapolczai járásnak, de lehet, hogy az egész Balatonvidéknek Tapolcza lesz a kereskedelmi gócpontja. Husz év előtt még vasutunk sem volt, ma három irányba naponként 14 személyvonat megy és

ugyanannyi jó, 4 rendes és több kiségitő tehervonat bonyolítja le az áruforgalmat.

A Budapest—tapolczai vonal személyforgalma nem álmódott arányokat ölt és amíg mult évi vasuti forgalmunkban 64910 menetjegy lett kiadva, addig az idén ezt a számot 3 nyári hónap alatt elértük.

1908-ban teherforgalmunk 496,935 m. m. volt.

Postaforgalmunk 1905-ben, a magánkezelés utolsó évében:

pénzeslevél föladatott	1.248 drb.
érkezett	468
post. tpt. föladatott	623 db. 14.688 K. ért.
érkezett	357 " 18.106 " "
csek föladatott	8.603 db. 2.110.189 " "
érkezett	471 " 332.230 " "
posta és távirat bevétele	5.189 K. volt.

1908. évi forgalmunk:

érkezett és föladatott ajánlottlevél	32.929 db.
pénzeslevél	40.113 " "
utalványra befiz. 22601 tételben	1.397.226 K.
kifiz. 17790 " "	1.685.185 " "
Posta takarékpénztár utján:	
befizetve	10738 tétel 1.992.018 K.
visszafizetve	1024 " 184.335 "
Táviratforgalom	17975 drb.
Posta bevétele	60.071 korona.

Kereskedelmi fejlődésünk, pénzforgalmunk tehát határozottan nagy arányokat öltött és habár ez nem is teljesen mérvadó a vagyonosodás és jólét fokának megítélésére mégis a haladást a fejlődést élénken illusztrálja.

A kereskedelemmel együtt haladott az ipar is, amit nagy mértékben előmozdítottanak a földművelési tanfolyamok mintájára rendezett ipari kurzusok is.

Iparosaink képzettsége, — ha tulkö-

vetelők nem vagyunk — megüti a kellő mértéket és, ha a jóakaró buzditáson kívül a kellő hazafiás pártfogásban részesülnek, remélhetőleg igyekezni fognak a magasabb szakértelemmel a versenyképességet is megszerezni.

Ipar és kereskedelem terén tehát meg volna a kellő haladás, valamint meg volna a kellő népesedés is.

Városunk szépül és mindinkább kezd kibontakozni falusi jellegéből.

Haladás tapasztalható mindenütt és maradiság, sőt tán hanyatlás egyedül a közgazdaság legfontosabb ágánál a földművelésnél tapasztalható.

A szőlő telepítés, kezelés és termelés terén nem hiányzik ugyan népünkben a kellő szakértelem, amde a borkezelés terén még vajmi kevés a haladás. Mindamellett már itt is találkozunk a fejlődéssel, a modernebb pinceberendezés, gondosabb szüret és borkezelés, habár lassan is, kezd tért hódítani.

Sajnos, sokkal kevesebb vigasztalót mondhatunk a földművelésről.

Népünkben hiányzik az érzék a földnek kultusszerű igaz műveléséhez.

Nincs az a fontos munka, amelyet el ne hagyna, ha fuvarba mehet — borért; fuvarba szívesen megy, de földjét nem részesíti a megfelelő munkában.

Talán igaza is van, mert minálunk vajmi szomorú dolog földműves gazdának lenni.

Földünk nem Kánaán földje és bizony nem ad dus jutalmat a ráfordított gondozásért, de hogy a mostanihoz mért mostoha elbánásba része-

T Á R C A.

Üdvözet.

Nagyméltóságú pusztaszentgyörgyi és tétleni Dr. Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter, val. b. titk. tanácsos ur 1909. szeptember 18—19-ki magas látogatása alkalmából.

Elrepült hirtelen a bájós kikelet,
Bucsuzóban a nyár, a bús ősz közelget,
Sárgulni kezd a lomb, hervadni a virág,
Változások járma alatt nyög a világ,
Dicső emlékei e regés vidéknek,
Hajdan erős várak pusztulnak, enyésznek!
Elmulhatik minden, de egy az megmarad,
Mig e tájon magyar kéz szánt, vet és arat,
Örökségül száll át családról-családra:
A Darányi kultusz, a kegyelet, hála!
Szilárdabb népünknek hűsége, bizalma,
Mint a Badaacsony hegy mozdulatlan forma!
A Balatonmellék apraja és nagyja,
Hű szívvél hű ajkkal csak azt hangoztatja!

Ki új édent szerzett e kies vidéken,
Megmentőnk, Darányi, soká . . . soká éljen!
Szentantalfa, 1909. szept. 18.

Nagy Lajos.

Cigányokról.

— Tanulmány. —
Írta: Vörös György.

14. folytatás.

A cigánynál, éppen úgy, mint népünknel is, a babonában „Szent György nap” a vezető szerepet játsza. E nap éjjelen a cigány száz és száz féle babonát végez. Azok a babonák amik népünknel e szent névnapjának elő estéjéhez fűződnek, a cigánynál hasonlóképpen fellelhetők; sőt azok a lehető legdrasztikusabb alakban is dívnak. Így a többek között, a mely cigány, — legyen az férfi vagy nő, — ha Szent György éjszakáján a csodatévő szent szobra előtt ádámkosztumban jelenik meg éjfélkor, vagy senki által nem tudott időben, annak a testét a tűz nem fogja. Erre a cigány felette kényes: éppen azért, a cigány kicsinye-nagyja e babonán át esik.

A tűzre olvasást rendszeren szintén Szent György napján végzi a cigány vagy maga, vagy a varázsló asszonnyal végezteti. A tűzre olvasásban a cigány tűzek szellemét engeszteli és iránta jó indulatra kéri a tűz hatalmas szellemét.

A Szent György ünnepén kívül a pünkösdi első napjához fűz a cigány mesével párosult babonát. Majdnem minden cigány azt hiszi szentül, hogy a világnak összes vén banyái, borszorkányjai minden évben egyszer pünkösdi első éjjelen gyűlést, illetve ünnepélyt tartanak. Ennek a gyűlésnek illetve ünnepélynek vezetője a „legnagyobb ördög” vagy más néven „az ördögök feje”, — „ördögök királya”. Ezt az ünnepélyt egy szikla üregben tartják, ott, a hol egy tulvilági szellem, az úgynevezett „Sujolak” egy óriás szőrös leány van a sziklához láncolva. Ez a „Sujolak” bírja a világ összes tudományát.

Történt, hogy ez a „Sujolak” magát nagyon elbizta az ördögökkel kerékedett tudományával; az ördögök vele vitába bocsátkoztak; az ördögök győztek; Sujokát” elfogták és egy sziklához láncolták; ehhez a híres alakhoz jönnek össze minden évben a világ összes borszorkányjai, és egyéb hasonló némberei; attól a lelancolt szőrös óriás

sítsük, arra igazán nincs elég okunk. Lehet minálunk is haszonnal gazdálkodni, csak meg kell szerezni a szükséges előfeltételeket.

Ilyenek: a mezőrendőrségi törvény szigorú végrehajtása, csatornázás, birtokrendezés és a népoktatás.

A mezőrendőrségi törvény végrehajtása körül h. városbíróknak szívesen elismerem jóindulatu működését.

A csatornázás folyamatban van és a birtokrendezés ügyében is elérkezünk az első fontos állomáshoz.

Kívánatos, hogy az evégből kiküldött állami bizottságot úgy a hatóságok, valamint a polgárság is a kellő jóindulatu támogatásban részesítse, hogy munkálatainak mielőbbi befejezésével végre megszűnjék a most uralkodó áldatlan állapot.

A birtokrendezés nagy munka, ennek sikeres keresztül vitelétől függ nemcsak földműves gazdák boldogulása, de jórészt a városi polgárságnak jobb és olcsóbb élelmézésének lehetősége is. Gyökeres változásra van szükségünk, vessük meg a földműveléshez közzgazdaságunk szilárd alapját, mert hiába építünk palotákat, hiába díszítjük föl azt a művészet minden alkotásával, csak kártyavár az, ha nem nyugszik szilárd alapon.

Népünk csak úgy lehet boldog, ha meg van adva a mód a megélhetésre, megélni pedig csak úgy tud tisztességben és jólétben, ha a kellő nevelésben és szakképzésben részesül. Tegyük meg ez értelemben is a lehető és akkor elmondhatjuk, hogy nálunk „mégis mozog a föld”.

Mihályf.

Cigány ügy rendezéséről.

Akármerre jár kél az ember széles Magyarországon, nem tehet meg olyan kocsitutat, hogy utjában ne találkozzék, avagy pláne fel ne tartóztassa az a szemenszedett vad népség, mely a magyar gazdaközönségnek állandóan zsarolója és tolvaja, melyet általában vándorcigány gyűjtőnév alatt ismer, azonban legkevésbé sem

előnyösen; a nagyközönség s még inkább a közigazgatási hatóságok.

Mint duló tatárscordák szabadon száguldják keresztül kasul az országot, rabolva, gyilkolva, ölve, gyűjtögetve, gyermekeket rabolva s általában a személy és vagyonbiztonságot a szó teljes értelmébe veszélyeztetve.

Az ország minden vidékéről hangzik a jajszó tulkapásaik felett s igazán türelmét veszítve kérni már lóként és első sorban a magyar gazdaközönség, hogy: meddig fog ez még tartani?

A cigányügy rendezésének kérdésével egy elméletben sokszor foglalkoztak már az illetékes testületek, de hogy gyakorlatban cselekedtek volna, arról nincs semmi adat. A magyar országgyűlésben még az 1901. esztendőben Hertelendy Ferencz — akkor országgyűlési képviselő — vetette fel a megrendszabályozás gondolatát s azóta sem történt semmi! Pedig azóta a magyar gazdák, alig mult el év, hogy ne sürgettek volna erőlyes rendszabályokat a kóbor cigányok tulkapásai ellen, de ismét csak nem történt semmi. A Pécsét 1907. évben megtartott országos gazdakongresszus folyamán már türelmetlenül követelték a gazdák, hogy tegyenek valamit ezzel a kérdéssel. Mi lett az eredmény? A dános eset, meg a többi s azóta ismét hallgat a krónika, mert títja a cselekvést az álhumanizmus!

Igazán, ha annyira szomorú és elkeserítő nem volna, nevetségesnek kellene tartani azt az államhatalmat, amely 20 millió állampolgárnak tud parancsolni, csak 15—20 ezer emberrel szemben tehetetlen.

Ez egy szörnyű kivételes állapot. De ennek megszüntetése annál inkább kivételes eszközöket is igényelne. Nézzük csak a rablóvilágot! Az is kivételes állapot volt, mely kivételes eszközökkel lett megszüntetve. Pedig azokban a betyárokban még minden gonoszság mellett is volt valami romantikus, valami betyárbeesület fele, de a kóborcigány minden emberi érzés nélküli, aljas, vadállati-ösztönökkel szaturált monstrum, aki már anyja tejével szívja be cse-

csemő korától fogva mindazt a gonoszszat, ami egy embert csak áltatta tehet.

Váltig halljuk emlegetni, hogy nehézkézés, hogy emberiségi szempontból nem lehet radikális eszközökhöz folyamodni. Hát erre csak az a nézetünk, ha a kérdés megoldása nehéz, akkor annál inkább ambícióját kell képezni a kormányzó hatalomnak, hogy ne csak a könnyűeket vegye elő, hanem azt, amihez erős elhatározás és akarat kell. Hisz minő példa a többi állampolgárookra, hogy itt nálunk csak szembe kell helyezkedni minden törvénnyel és akkor mindjárt affelett állhatunk? De nem elkeserítő-e, hogy míg itt minden ember adót fizet, a cigány nem fizet, mindenki köteles gyermekét taríttatni a cigány nem, itt mindenki katona lesz, a cigány nem, mindenkinek kell fegyverengedély, a cigány ezen is tulteszi magát, földje nincs, de tart hat a másén lovat, háza nincs, de lakhat a másén, ott, ahol akar, illetősége nincs, vallasa szerint is ott és úgy keresztelkedik, esetleg többszörösen is, ahogy ez valami csalárd cselekvéséhez megkivántatik. Ma itt rabol, holnap pedig lopott lován már a harmadik megyébe száguldva gyilkol és a csendőr — az gyalog bandukol utánna. Neki nincs se kenyér, se husdrágaság! Kiássa a vészes sertésdögöt, amivel az állatbetegségek terjesztőjévé válik s mindezeket látja, tapasztalja, közvetlenül szemléli tétlenül ez az ország.

Sajnos, a mi politikai viszonyaink sokszor a legaktuálisabb kérdéseket háttérbe szorítják, de végre is a magyar közélet, a társadalom és legfőként a legjobban sujtott magyar gazdatársadalom joggal megkövetelheti, hogy végre a cigányt is a törvény legalább is egyformán korlátozza, mint más polgárát az államnak! Sokszor halljuk a külföldiektől, hogy Magyarország — cigányország! Hát ez nem igaz! De sajnos az igaz, hogy a magyar allamban csakugyan van egy második, mindenek fölött álló független cigány állam! Ezt el kell törölni, mely méltó feladat az államhatalom-

szellemtől, aki arra visszanyeri cselekvési szabadságát, tanulják a csodákat, a mivel rontják és gyógyítják a világot, a cigányok hite szerint.

„Sujoka” a tanításba belemelegedvén, már már próbálja magát mentesíteni az átok és a lánca alól; akkor egy kígyó erintti, és ismét halott; egy évig mozdulatlan lesz.

Pünkösöd rapján táplálkozik, a táplálékot a cigány varázsló asszonnyal nem azonos boszorkányok viszik neki. A cigány hit szerint, ezen az ünnepélyen veszik el a boszorkányok érdemlett büntetésüket; ha nem tudnak kellő eredményt felmutatni, vagy kapják meg a dicséretet igenleges esetben.

A cigány babonák kutforrása természetesen a cigányok hitvilágában rejlik. A cigány nép, mint már előadám, a végzetek istennőiben hisz; azokban vet minden reményt. Ezen istennők, éppen úgy, mint a „Sujolak” hozzáférhetetlen hegyszakadékokban laknak, onnan adják áldásaikat és átkaikat az emberiségre és különösen a cigányokra.

Ezen végzet-nők az „Urine”-k, kiket már a cigány gyermek születésénél láttunk volt a babonánál. Ők állapítják meg a cigány jövőjét.

A végzet-nők mellett vannak a tündérek; a kiket a cigány „Kesálik”-nak hív.

Ők nem rejtett sziklák repedéseiben találhatók, illetve laknak, hanem ellenkezőleg a sziklák csucsain.

Az „ördök tündérének” is nevezi a cigány őket, akik jó kedvükben a hosszuhajukkal a völgyeket takarják be. A ködöt az ő hajuk okozza a völgy felett, némely cigány törzs szerint.

E három tündér szerencsétlen a szerelemben, s mind hárman egy férfiuban szerelmese. A három „Kesályi” csak egy gyermeket hoz a világra; a mikor is alig el a gyermek, a szerelem tárgya, a három „Kesályi” tündér által szeretett férj a gyermekkel együtt hirtelen elhal; erre a tündérek bánatba esnek; nincs vigasz számukra; hajukat tépik; ez a hajszaál lebeg a mezőkön. Kora tavaszkor, mit népünk „ökörnyál”-nak mond, a cigány azonban az erdei tündér hájának tudja; terméketlen cigány férfiak és nők, megkegyelmeztetve vissza nyerjék, azokat elkapdossák és megeszik.

Kuruzsló asszonyok magtalan nőknek, babonakép nem egy ügyefogyott teremtséssel etetnek meg ilyen „ökörnyalat”.

A „Kesályik” csak addig szeretik az embereket, míg irántuk szerelmre nem gyuladnak; mihelyt egy férfi meghódítja őket, s különösen ha szerelmüknek gyümölcse van, halálos veszedelem velők találkozni; akkor gyűlölik az embert, sőt élete ellen is törnek.

Azért mikor az u. n. „ökörnyál” uszik a legben, a cigány kerüli a magas hegyet, mert a „Kesályik”-nak bánata van, gyermeke meghalt; vele találkozni veszedelem. A hite azt tartja, hogy „Kesályik” közül, az kinek gyermeke van eltörpül; minden nap kisebb es kisebb lesz; végre teljesen eltűnik. Ezeknek a tündéreknek van egy nagy ellenségük, a királynőjük, a ki azon van, hogy e tündérek mielőbb szerelmre gyuljanak; mikor ez megtörtént; akkor elpusztítja őket; ez a királynő a „Loholicsó”, aki undok külsejű lény, az ördök küldi a hegyi tündérek nyaka köré; rendszeren „Loholicsó”-vá az ördög olyan embereket változtat át, akik az ördöggel régi idő óta állandó összeköttetésben állottak.

Testük szőrös, ijesztő de erejük roppant nagy, ami a talpában van, egy szál szőrnében. A cigány ha valakit átkozni akar, nem ritkán halljuk „ledjen maga Loholicsó”, s fuljon meg.

(Folyt. köv.) *

nak, mely örök hálára kötelezné a nemzetet, épen a humanizmusnak és jogegyenlőségnek teljes érvényre jutásában.

A helyzet e kérdésben immár türethetetlen s a cselekvésben az álhumanizmussal való szakítást várja, nehogy maga a társadalom mondja ki és hajtsa végre a statáriumot!

H I R E K.

Dr. Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter, kerületünk országgyűlési képviselője választókerülete látogatására, mint múlt számunkban említettük, tegnap érkezett Balatonfüredre. Látogatásának híre az egész kerületben általános örömet keltett.

Ő Nagyméltósága tegnap reggel indult Budapestről. Szabadbattyánig eléje utazott Forster Elek pártelnök, ki Ő Nagyméltóságát ott fogadta és kíséri egész útjában. Baldonfüreden a község házában diszgyűlés volt, amelyen a képviselőtestület és a nagyközönség üdvözölte Ő Nagyméltóságát. Innen Savanyuvíz fürdőre ment Ő Excellenciája, hol tiszteletére társas ebédet rendeztek. Ebéd után a balatoni vasuton érkezett Gulács állomásra, a honnan kocsin hajtattott Gyulakeszibe Forster Elek földbirtokos pártelnökhöz, kinek vendégszerető házában szállt meg, tiszteletére itt szükkörű estebéd volt. A balatonparti vasut állomásain mindenütt lelkesedéssel üdvözölték a szeretett nagynevű minisztert és képviselőt.

Ma délelőtt 10 órakor jön le Ő Nagyméltósága Tapolczára, itt Glazer Sándorhoz száll délben pedig tiszteletére az Eibesbüsch vendéglőben társas ebéd lesz; a délután 3 órakor induló vonnattal visszautazik Ő Nagyméltósága Budapestre.

Ő Nagyméltósága tekintettel gyengélkedő voltára és különben is csupán a látogatás jellegére, semmiféle beszédet nem tart.

Akiket néln a társasbédre szóló meghívás otthon nem ért, azok mégis azon részt vehetnek.

Ő Nagyméltósága látogatásának lefolyásáról jövő számunkban fogunk részletesen referálni.

Eljegyzés. Egyházasberzsényi Nagy Lajos balatonedericsi földbirtokos eljegyezte Tornallyai Tornallyai Biriket Tiszakesziből.

Halálozás. Kemény Béla volt tapolczai lakos, Tápiósztyben (Pest m.) folyó hó 4-én 60 éves korában meghalt.

Izraeliták ujéve. Az izraeliták folyó hó 16-án és 17-én, vagyis esütörtökön és pénteken tartották ujévi ünnepüket Mely naptól fogva 5870-ik évet számítanak.

Darányi a tüzoltó egyesületnek 40 éves jubileuma alkalmából, — távolléte után — most küldte meg részére küldött zászlószeget, melynek utólagos beverésével az elnökséget kérte fel és zászlószeget megváltás címen pedig 50 koronát küldött az egyesületnek.

Az O. M. K. E. Tapolczán. Az Országos Magyar Kereskedők Egyesülésének titkára, Dr. Balkányi Kálmán tartott a múlt vasárnap kereskedőink élénk részvéte mellett előadást a legújabb törvényekről és tervezetekről, ezeknek a keresőosztályokra vonatkozó intézkedéseiről. Frisch László be-

mutató és üdvözlő szavai után, az előadó végigtárgyalta az adóreformot ennek a késo osztályokra káros intézkedéseit; élénk színekkel festett képeivel illusztrálta a végrehajtási novella és a háztűzhely mentesítő törvénytervezet félszégeit, amelyek egyenesen a keresőosztályok érdekeit sértve, sértik egyuttal a védetteknek érdekeit is. Megemlékezett az új ipartörvény tervezetének hi báiról is. Majd felhívást intézett a megjelentekhez, hogy lépjenek be az O. M. K. E. zászlója alá, mert csak egyesült erővel lehet eredményt kivívni. A hallgatóság figyelemmel hallgatta tanulságos és szép előadást, amely mindvégig megtartotta érdekességét.

Tüzoltó kongresszus Zalaegerszegen. Az országos tüzoltó szövetség ma Zalaegerszegen tartja gyűlését. Tegnap a vármegyei szövetség gyűlése volt. A gyűlés egyik lényeges tárgya a vármegyei és járási tüzrendészeti felügyelőségek szervezése és tanfolyamok rendezése. Aki ismeri és tudja, a kisebb községek elhanyagolt tüzrendészetét és tüzoltóságait, az bizonyára helyeselni fogja az ellenőrző intézmény égető szükséges voltát. A tüzoltóság ugyanis nagyon mostoha gyermeke a társadalomnak, így legalább törvényes uton eredményesebb lesz a szervezés és működés.

Ma tartja a Tapolczai Iparosifjak Önképzőköre özv. Györgyné vendéglőjének kerthelyiségében szüreti táncmulatságát. A jelmez szüretelők felvonulása délután 4 órakor lesz.

Uj postahivatal. Badaacsonytomaj községben folyó hó 21-én Badaacsony-Hableány név alatt új postahivatal nyílik meg.

Állatdíjazás Köveskálon. Folyó hó 26-án d. u. 3 órakor Köveskál községben a Tapolczai Gazdakör által a nagyméltósága m. kir. földmivelésügyi miniszter ur anyagi támogatásával szarvasmarha állatdíjazás lesz. A nagyobb pénzbeli díjak helyett a gazdakör értékes gazdasági gépeket és eszközöket tűzött ki, a gazdak részére jutalmul, hogy ezzel is a földmiveléshez használt újabb és jobb gépekhez juttassa a gazdákat; akik különben azt be nem szereznék. Mint halljuk az idei állatdíjazásra több gazda hajt fel szarvasmarhát. Nagyon helyes a gazdakör intentiója, amellyel kettős célt ér el; — a gazdákat a helyes és okszerű állattenyésztésre és gondozásra serkenti és modern eszközökhöz juttatja.

Menetrend a balatonparti vasuton. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a balatonvidéki vasutnak, Tapolczáról délután 5 óra 1 perckor Budapest, keleti p. u.-ba induló gyorsvonata folytatólag folyó hó 15-ike után is, de csak Tapolczától Alsóörsig forgalomban marad.

Uj marha-rakodó állomás a megyében. A magyar királyi államvasutak vonalán fekvő Balatonfüred és Kövágóórs—Révfülpöl állomásokat a magyar kir. kereskedelemügyi miniszter marharakodó állomásokul engedélyezte.

Hány tanuló van Tapolczán? A most megnyitott tanévre a tapolczai iskolákban a beiratások eredménye a következő: A rom. kath. elemi fiúiskolában az I. osztályba 66, a II. osztályba 70, III. osztályba 84, a IV., V. és VI. osztályba (egy tanteremben) 86, összesen 306 tanuló iratkozott be. A r. kath. elemi leányiskola I. osztályába 54, a II. osztályába 54, a III. osztályba 70, a IV. osztályba 84, a V. és VI. osztályba 29 tanuló iratkozott be, összesen 275 leánytanuló. Az izr. elemi iskolába van összesen 114 (vegyesen fiú és leányok) tanuló. Az állami polg. fiúiskola I. osztályába 49, a II. osztályba 32, a III. osztályba 18, a IV. osztályba 15 tanuló összesen 114 tanuló. Ezekon kívül van mintegy 120—140 ovodaköteles, 70—80 íu és ugyanannyi leány gazdasági ismétlő iskolai tan köteles. Az iparostanonciskolába eddig tanuló iratkozott be. Az iskolába járók száma tehát felülhaladja az 1000-et.

Vig estély cím alatt folyó hó 11-én az Eibesbüsch vendéglőben táncmulatsággal egybekötött Kabaré est volt amelyen Diskai József a debreceni színház tenoristája töltötte be a legtöbb számot, iskolázott szép tenorjával

előadott énekszámával. Nagy tetszést aratott tárogató utánzással előadott darabjaival is. Az énekszámokat Lőke Lajos ügyes zongorajátékával kísérte. Somlyó László modern diskrét verseket adott elő ügyesen, hatásosan. A conferencier szerepét Diskai Sándor töltötte be. Az előadás után a fiatalok tánccra perült és a reggeli órákig vig hangulatban szórakozott.

A Gazdakör naptára az 1910-ik évre igen bő tartalmu lesz. A hivatalos rovaton kívül tárgyalja a balatonparti vasut létrejvetelét, annak közgazdasági és kulturális hasznait. Szakcikkek hoz a szőlőtermelés, borkezelés, gyümölcsészet, állattenyésztés, gazdasági növénytermelésből és a gazdaság egyéb ágaiból. Ezekon kívül szórakoztató és vidéki vonatkozású elbeszélések és költemények fűszerezik a gazdag tartalmu naptárt. Felöleli a gazdakör sokoldalú hasznos tevékenységét az 1909-ik évről, hozza továbbá a kör tagjainak névsorát. Az érdekes és tanulmányos naptár már november hó végén megjelenik.

Minta szüretek. Dr. Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter az idén is az ország több bortermező vidékén mintaszüretet tartat, amelyen a helyes és okszerű szüretelés keresztülvitelét mutatják be a szakközégek, az újabb modern pincegazdaság gépeinek és eszközeinek illetőleg használatát mellett. Vidékünkön is lesz, egy később meghatározandó helyen mintaszüret, hol a szőlősgazdáknak alkalmuk lesz a helyes szüretelés okmutatásait gyakorlatilag is tapasztalni, látni.

Jutalom a gondos állatkezelőknek. Köveskál község képviselőtestülete folyó hó 16-án tartott gyűlésén Fehér Sándor körjegyző indítványára elhatározta, hogy a Tapolczai Gazdakör által f. hó 26-án Köveskálon tartandó tenyészállatdíjazáshoz 30 koronával hozzájárul azon célból, hogy ezen 30 korona ama cselédek között osztassék ki, akik a felhajtandó és jutalmazásra kiállítandó állatokat gondosan ápolják, amit gazdájuk vagy a községi előljáróság bizonyítványával kell igazolni. E jutalmazással a község a cselédek kivánja a reájok bizott állatok gondozására ösztönözni. A község intentiója nagyon helyes, mert bizony legtöbbszőr a helyes gondozás eredményezi a szép tiszta állatot.

A keszthelyi artézi kut forrását az előirányzott költség felhasználása után abban hagyták. Igazán nevetéses hogy 150 méter mélység furása után talán egy két-ezer koronán muljék el, hogy egy hétezer lakossal bíró város egészséges ivóvízhez ne jusson. Egész Keszthelyen nincs élvezhető jó ivóvíz, ami az egészség legelső feltétele. Nem hiszszük azonban, hogy Keszthely intelligens előljárósága be nem látná, hogy ez ügyetldülőre kell vinni mihamarább, mert hisz a megkezdett munka sürgős és eredményes befejezése mégis csak előbbre való annál, hogy a község 7000 lakosa addig várjon, míg erre fedezetet talál.

F O G Z Á S.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjjeleknek. A könyedség, a melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lejni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, a melyek megkívánatnak fehér, egyenes és erős fogak növeséhez.

A SCOTT-féle EMULSIÓ tisztaságát és erejét semmihem mulja felül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerésben.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

Folytatólagos jegyzőkönyv.

Felvételt 1907 december 15-én Keszthelyen.

Felek és segédek a kitűzött időben és helyen pontosan megjelentek és midőn a felek már mérkőzésre felállottak, megjelentek a csendőrök és a mérkőzést megakadályozták. A további tárgyalásokra nézve 1908 január 15-ét tűzzük ki.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasva lezáratt. **Nedeczky Jenő s. k. br. Puteáni István s. k. Szabó Lajos s. k. Fakk Elemér s. k.**

Folytatólagos jegyzőkönyv.

Felvételt 1908 január 30-án Fekete-kastélyban.

Alulírottak mint Svastics Gyula ur megbízottai, ennek Deák János urral folyamatban levő lovasias ügyében, azon körülményből kifolyólag, hogy fenti jegyzőkönyvben kített határnapot a mellékelt levél szerint: Badacsony, 908 I. 14.

Kedves (Puteáni) Pista!

Szives soraidat tegnap este vettem, egyzersmint Deáktól is kaptam levelet, melyben tudatja, hogy Szabó Lajos Pest megyébe költözött és így lemond szerepéről. *Mint-hogy távollétében nem tudott második segédre gondoskodni, arra kér benneteket, tennétek türelemmel, míg ő folyó hó 23-án Edericsre érkezik, s keres magának valakit.* E szerint azt hiszem, fölösleges holnap Edericsen találkozunk. Öszinte barátod

(Fakk) Elemér.

Azért kérték elhalasztani január 23-ig, mert egyik segédjük hiányzik, mely határnapot kényszerhelyzetből elfogadtuk. *De mert ezen határnap is hat nappal elmúlt, minden jelentkezés és értesítés nélkül, ennek következtében Svastics Gyula ur megbízottai részéről az ügyet befejezettnek jelenítjük ki.* **Nedeczky Jenő s. k. Br. Puteáni István s. k. mint Svastics Gyula megbízottai.**

Ezen jegyzőkönyv közlése után Deák János ur az ügy felülvizsgálására még becsületbíróvágot kért, de midőn a bíróság tárgyalni akart, Deák János ur segédei által kijelentette, hogy az általa felkért becsületbíróvágot ítéletét nem fogadja el, minek folytán a becsületbíróvágot meg sem kezdte működését és ezzel az ügy fenti jegyzőkönyv szerint befejezve lett.

Nagy Lajos s. k.

Ezek után számomra nem marad más hátra, mint az ügyet csupán a büntető bíróságnak átadni.

Nagy Lajos.

A KÖZSÉGHAZABÓL.

Tapolca nagyközség előjáróságától.

4565/909. szám.

Hirdetmény.

Tapolca nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy a nagymélt. m. kir. Földművelésügyi Miniszterium 91944/VI-3. sz. magas leiratával a község általános határtagosításának engedélyezése tárgyában a helyszíni tárgyalást elrendelte és folyó hó 24-én d. e. 8 órára kitűzte.

E tekintetben a következőkre figyelmeztetjük a birtokos közönséget.

Jogositva vannak a tagosítás keresztülvitelét kívánók, de az esetleg ezt ellenzők is egy-egy gazdasági szakértőnek a helyszínen eljáró bizottságba leendő kijelölésére.

Tagosításba a községi belsőségek, községi határból kivált majorsági birtokok, állandó épületekkel ellátott nagyobb tanyás birtokok, külön gazdálkodásra felszerelt nagyobb területek (alagsövezett, öntözésre berendezett, lecsapolt területek stb.) egyáltalán nem vonhatók be; az oly területek, melyek a rajtuk folytatott mezőgazdasági üzem miatt önálló tagoknak tekinthetők vagy egységes gazdasági területet alkotnak, a nagyobb kiterjedésű szőlő, faültetvény, gyümölcsös, komló és tűzifa telepek pedig csak a tulajdonos beleegyezésével vonhatók be, de ezen területek még a tulajdonos beleegyezésével sem vonandók be akkor, ha bevonásuk a tagosítás célszerű keresztül vitelét gátolná; a tagosításból a község határához tartozó nagy kiterjedésű erdők, legelők, havasi területek, amennyiben urbéri elkülönítésnek, vagy arányosításnak nem tárgyai, a tagosításból kizárhatók.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az előbbi pontokra vonatkozó kérelmet a kitűzött helyszíni tárgyaláson szóval vagy írásban terjesszék a tárgyaló bizottság elé, mert az elkésve beadott ily kérelmek csak a Földművelésügyi Miniszter határozatának meghozataláig és csupán akkor vehetők figyelembe, ha a késedelem menthető okból történt.

Tapolca, 1909. szept. 13.

Horváth Jenő, főjegyző. **Marton Gyula,** h. bíró.

574. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróvágot 1909. V. 394. számú végzése által **Bozzay Pál** végrehajtató javára **Diszelben** a 83. számú házban 163 korona 50 fillér tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 804 koronára becsült 134 kereszt rozs szalmából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis Diszelben leendő eszközésére

1909. év szeptember hó 27. napjának délután 3 órája

határidőül kitűzetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára illetve

az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tapolca, 1909. évi szeptember hó 12-én.

Kerkápoly, végrehajtó.

Uj boroshordókat

ajánlok első rendű tölgyfából erősen készítve 200 litertől 750 literig hektoliterje K. 9-30; minden vasuti állomásra bérmentve szállítom utánvéttel.

Várady József

Pécs

2-2

Borbély Jenő és Graf István-féle halagosi szőlők 1909. évi termése édes mustként átvéve nyilvános árverésen szeptember 26-án délután 3 órakor **Diszelben** a község házában el fog adatni.

Felvilágosítással szolgál

Rechnitzer Soma

zárgondnok.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szombathely.

26428. szám.

Hirdetmény.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a balatonvidéki vasuton **Tapolca** és **Alsóörs** állomások között az 1103. számú gyorsvonat a 72237. számú miniszteri engedély alapján az alábbi menetrend szerint szeptember hó 16-án tul is forgalomban marad.

Tapolca-Alsóörs	1103. sz. gyv. II. oszt.
Állomások és megállóhelyek	
Tapolca	ind. 501
Nemesgulács Kisapáti 58. sz. órház	
Nemestördemicz	
Badacsonylábdíhegy 56. sz. órház	
Hableányszálló	520
Badacsonytomaj	526
Kisörsi szőlőhegy 53. sz. órh.	
Rendes 50. sz. órház	
Kövágóörs-Révfülöp	540
Szepezd 45. sz. órház	
Zánka-Köveskál	554
Alsódörgicse-Akali	602
Balatonudvari 38. sz. órház	
Örvényes 37. sz. órház	
Aszófő-Tihany	
Balatonfüred	érk. 626
Balatonarács	ind. 627
Csopak 31. sz. órház	
Alsóörs	641

Szombathely, 1909 szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nágyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schiettrumpfi és Társa céglő Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Képkiallítás. Tegnap nyílt meg a kaszinó termében Sass Ferenc és neje kanizsai festőművészek képkiallítása. Alkalmunk volt a kiállítást megtekinteni és megismerkedni azon új iránnyal, amely Sass Ferenc képein mint az egyéni művészet megnyilatkozik. De bátran elmondhatjuk, hogy azokon nem a sablonszerűség, hanem a különös, az egyéni hangulat nyilatkozik meg. És első pillanatban tán nem vagyunk ez iránnyal kibékülve, de a hosszabb szemlélet, mindinkább meggyőz bennünket arról, hogy művészi termékkel állunk szemben. Természetes, hogy nem is a laikus szemével kell e képeket bírálunk, hanem a művész éles látásával. Hosszadalmas volna az egyes képekről külön-külön megemlékezni, hanem általánosan elmondhatjuk, hogy a szemlélő élvezettel nezheti a kiváló ízléssel elrendezett kiállítást. A Kaszinó három oldalán vannak elhelyezve Sass Ferencnek olaj, szén, ceruza és pastell képei. A terem negyedik oldalán foglalnak helyet Sassnénak, izléses, művészies kivitelű dekoratív munkái, pastell rajzai és olaj festményü csendélet képei. Győződjék meg mindenki a szép kiállításról személyesen. A képek mindegyike eladó, így alkalom kínálkozik művészi képekkel díszíteni otthonukat. Mérsékelt árak. Belépő-díj a kiállításon 50 fillér. Nyitva van még ma est 6 óráig.

A közönség figyelmébe ajánljuk az alább következő képeket, melyek a tarlat legerősebb darabjai: Sass Ferencztől.

- Püspökvár (győri)
- Gyümölcs csendélet
- Konyha csendélet
- Révfalusi Dunapart este
- Napsütéses kerti ház
- Virág cserdölet
- Czigany gyermek
- Vásárfia
- Telakt
- Piros ház
- Szürkület
- Naplement a Dunán
- Kazalok este

Sass Ferencz étől:

- Kézimunka tervezetek
- Révfalusi hid este
- Ujvárosi hid este
- Dunapart este
- Sárga rózsák
- Nagykanizsai kórház holdvilágnál
- Gyümölcs csendélet

Lapunk zártakor értesülünk, hogy szombaton már nagyon szép számu és előkelő közönség látogatta a tarlatot, sőt a képvásárlás is megindult.

Hány iparág látta hasznát a Zeppelin féle léghajós kísérletnek. Erre az érdekes kérdésre egy német szaklap azzal válaszol, hogy a német birodalomban 62 iparág már eddig is milliókat keresett Zeppelin révén, kinek léghajója tudvalevőleg óriási ünneplések tárgya volt, amikor Berlinbe megérkezett. Ebben a nagy számban nincsenek benne azok, akik a léghajós gróf nevét minden közlelbi vonatkozás nélkül a reklám céljaira kihasználták. A legtöbb haszna a nyomdász és sokszorosító ipar különböző ágainak volt eddig. Napról napra új könyvek jelennek meg Németországban a léghajóról és ezeket valósággal elkapkodják. A látkepés levelezőlapok végtelen sorozata szinten Zeppelin berlini útjának köszönheti létrejöttét. A játékaru gyárosok is jól kihasználják ezt a ki sem próbált találmányt, de vannak már a forgalomban a Zeppelin féle léghajó alakjára emlékeztető pipák, szivarok, kekszserűtek, cukorkák, csokoládék, asztaldíszek, palackok, (főleg likőrrel töltve) kezelőgombok, sétatob, foggantyuk, stb stb. Azonkívül sok aui címkejeen alkalmazták, a léghajó vagy a feltaláló arcképét.

Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszererek. A „Skott féle Emulsió”, feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítás a csukamáj-olajak, melyet

gyermekek előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

Apagyilkos. Ez a borzasztó név illeti Balogh József mindszentkálai 24 éves fiatal embert, aki édes apját Balogh Gábort folyó 13-án agyonszurta. Ebédnél ült a család, miközben az apa és fiu között éles szóváltás keletkezett, majd a fiu az apa dorgálására éles zsebkecsét rántotta elő és azt oly erővel szurta apja hátába, hogy a kés mélyen behatolt, mire az apa holtan bukott le a székről. A helybeli járásbíróshoz kísérték. Egy szomorú példával ismét több amely igazolja az elvetemültséget, ami a gyermeket a legnagyobb bűnre az apa gyilkosságára vitte.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökrendszerü és víznyomásu borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális fogyozó és zuzogépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, „Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányával. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet, ennél fogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egrü, a pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek szivesen megküldi.

FOGORVOS.

WELLNER GYULA

veszprémi fogorvos e hó 20 án

Tapolczán van Kéri a közönséget, hogy a ki szolgálatait igénybe öhajtja venni az első 3 nap-jelentkeznek.

Allandóan berendezett műterme az Eibeschutz szállodában van.

NYILT-TER. *)

Ifju Zboray Béla és Mezei Kádár Árpád urak a „Balatonvidék” címü újság, mely 1909 szeptember 12. Keszthelyen megjelent, a Pesti Hirlap ugyanazon napon megjelent számában Deák János urhoz intézett nyilatkozatára válaszolva, a következő jegyzőkönyvet közzéteszem.

Másolat. **Jegyzőkönyv.**

Felvételett 1907 november 27-én Balatonedericsen alulirt segédek bemutatkozása után, Svastics Gyula ur részéről báró Puteáni István és Nedeczky Jenő urak kijelentik, hogy felük részéről mindennemü elégtételadásra (készen) rendelkezésre állanak. Deák János ur részéről Szecsődy Lajos és Szabó Lajos urak kérik békés elintézés céljából, hogy Svastics Gyula ur a szóbeli sértésért bocsánatot kérjen, ellenkező esetben fegyveres elégtételt adjon. Erre Svastics Gyula ur a fennemlített segédjei hivatkoznak arra, hogy a fennemlített módon köteleességüknek ismerik az elégtétel adást, de ki van zárva, hogy mint sértett fél, a bocsánatot keres még csak alapul is szolgálhasson a békés kiegyezés-

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

nek, mire fennevezett Deák János ur megbizottjai kérik a fegyveres elégtételadást és pedig közönséges párbajkardokkal, teljes bandageval, harc képtelenségig, szuras kizárásával. Erre Svastics Gyula ur segédjei kijelentve előzetesen, hogy mindennemü elégtételre készen állanak, következképpen az elégtételadásnak fennemlített kardpárbajt is elfogadják. Közös megállapodással elhatározzák, hogy a kardpárbajt helye Fekete Kastély egyik termében eszközöltetik, 1907 november 26-án d. e. fél 10 óraker. Kardokról Deák János ur megbizottjai gondoskodnak. Orvosról pedig kölcsönösen gondoskodnak.

Ezek után a jegyzőkönyv felolvasva bezáratik és aláíratik és 2 példányban kiállítatik.

Báró Puteáni István s. k.
Nedeczky Jenő s. k.
mint Svastics Gyula megbizottjai.

Szecsődy Lajos s. k.
Szabó Lajos s. k.
mint Deák János megbizottjai.

Folytatólagos jegyzőkönyv.

Felvételett Feketekastély, 1907 november 26-án.

Tulnevezett segédek és felek orvosokkal és fegyverekkel a kitűzött időben és helyen pontosan megjelentek és midőn az orvosok a szabályszerű bandageot alkalmazni elkezdték, megjelent a keszthelyi csendőrparancsnok, lefoglalta a fegyvereket, minél fogva a fegyveres elégtétel nem volt eszközölhető. Ennél fogva a továbbiakra nézve kitűzzük f. évi december 12 ét.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasva lezárattott és aláíratott.

Szabó Lajos s. k.,
Szecsődy Lajos s. k.
mint Deák János ur segédei.

Báró Puteáni István s. k.,
Nedeczky Jenő s. k.

Folytatólagos jegyzőkönyv.

Felvételett Feketekastély, 1907 december 12-én.

A segédek a fentjelzett terminusra megjelentek Balatonedericsen, miután azonban ott is megjelentek a csendőrök, közös megállapodás folytán Feketekastélyon összejöttünk. Svastics ur segédjei előterjeszteni kívánják észrevételeiket azon levélre, melyet Deák ur segédei hozzájuk intéztek. Deák ur segédei erre kijelentik, hogy ezt meghallgatni nem kívánják, de kifejezést adnak azon kívánalmuknak, hogy a legrövidebb idő alatt a párbaj megtörténte elhatározzassék.

Svastics ur segédjei kijelentik, hogy nekik nem a sürgősség ellen van kifogásuk, de a ma is mutatkozó felügyelet vegelt nem tartják annak azonnali vagy másnapi megtartását célszerűnek, ez indokból öhajtáná, hogy egy intőzkedjék a párbaj végbevitelére, minden szükséges intőzkedésről, mert valószínűságot titkot csak az képezhet, amit egy ember tud, de ha ellenfél segédei úgy kívánják, hogy azt mind a négyen állapítsuk meg, belenyugszunk, melynek következtében a folyó hó 15-re tűzzük ki a keszthelyi honvédhuszár laktanyába a mérkőzést, idő veggel 7 óra 30 perckor. Megjegyzendő, hogy Svastics ur segédei fenti terminus korai voltánál fogva a hatóság esetleges beavatkozására nézve a felelősséget magukról elhárítják, amire Deák ur segédei kijelentik, hogy a fenti terminushoz ragaszkodnak, ami azonban az esetleges hatóság beavatkozását illeti, felelősséget magukról szinte elhárítják, enél fogva a fenti idő helybenhagyatott.

Ezzel a jegyzőkönyv még felolvasva megjegyeztetik, hogy Deák ur részéről Szecsődy Lajos ur helyett Fakk Elemér ur lett a megbizott és ezzel bezárattott.

Báró Puteáni István s. k.
Nedeczky Jenő s. k.
mint Svastics Gyula ur megbizottjai.

Fakk Elemér s. k.,
Szabó Lajos s. k.
mint Deák János ur segédei.

Folytatólagos jegyzőkönyv.

Felvétel 1907 december 15-én Keszthelyen.

Felek és segédek a kitűzött időben és helyen pontosan megjelentek és midőn a felek már mérkőzésre felállottak, megjelentek a csendőrök és a mérkőzést megakadályozták. A további tárgyalásokra nézve 1908 január 15-ét tűzzük ki.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasva lezárattott. **Nedeczky Jenő s. k. br. Puteáni István s. k. Szabó Lajos s. k. Fakk Elemér s. k.**

Folytatólagos jegyzőkönyv.

Felvétel 1908 január 30-án Fekete-kastélyban.

Alulírottak mint Svastics Gyula ur megbízottai, ennek Deák János urral folyamatban levő lovagias ügyében, azon körülményből kifolyólag, hogy fenti jegyzőkönyvben kített határnapot a mellékelt levél szerint: **Badacsony, 908 I. 14.**

Kedves (Puteáni) Pista!

Szíves soraidat tegnap este vettem, egyzersmint Deáktól is kaptam levelet, melyben tudatja, hogy Szabó Lajos Pest megyébe költözött és így lemond szerepéről. *Miut-hogy távollétében nem tudott második se-gédről gondoskodni, arra kér benneteket, lennétek türelemmel, míg ő folyó hó 23-án Edericsre érkezik, s keres magának valakit.* E szerint azt hiszem, főlöslges holnap Edericsen találkozunk. Öszinte barátod

(Fakk) Elemér.

Azért kérték elhalasztani január 23-ig, mert egyik segédjük hiányzik, mely határnapot kényszerhelyzetből elfogadtuk. *De mert ezen határnap is hat nappal elmúlt, minden jelentkezés és értesítés nélkül, ennek következtében Svastics Gyula ur megbízottak részéről az ügyet befejezettnek jelentjük ki.* **Nedeczky Jenő s. k. Br. Puteáni István s. k. mint Svastics Gyula megbízottai.**

Ezen jegyzőkönyv közlése után Deák János ur az ügy felülvizsgálására még becsületbíróskodni kért, de midőn a bíróság tárgyalni akart, Deák János ur segédei által kijelentette, hogy az általa felkért becsületbíróskodást nem fogadja el, minek folytán a becsületbíróskodás meg sem kezdte működését és ezzel az ügy fenti jegyzőkönyv szerint befejezve lett.

Nagy Lajos s. k.

Ezek után számomra nem marad más hátra, mint az ügyet csupán a büntető bíróságnak átadni.

Nagy Lajos.

A KÖZSÉGHAZÁBÓL.

Tapolcza nagyközség előjáróságától.

4565/909. szám.

Hirdetmény.

Tapolcza nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy a nagymélt. m. kir. Földművelésügyi Miniszterium 91944/VI-3. sz. magas leiratával a közseg általános határtagosításának engedélyezése tárgyában a helyszini tárgyalást elrendelte és folyó hó 24-én d. e. 8 órára kitűzte.

E tekintetben a következőkre figyelemztetjük a birtokos közönséget.

Jogositva vannak a tagosítás kereszttulvitelét kívánók, de az esetleg ezt ellenzők is egy-egy gazdasági szakértőnek a helyszinén eljáró bizottságba leendő kijelölésére.

Tagosításba a községi belsőségek, községi határból kivált majorsági birtokok, állandó épületekkel ellátott nagyobb tanyás birtokok, külön gazdálkodásra felszerelt nagyobb területek (alagsóvezett, öntözésre berendezett, lecsapolt területek stb.) egyáltalán nem vonhatók be; az oly területek, melyek a rajtuk folytatott mezőgazdasági üzem miatt önálló tagoknak tekinthetők vagy egységes gazdasági területet alkotnak, a nagyobb kiterjedésű szőlő, faültetvény, gyümölcsös, komló és tűzifa telepek pedig csak a tulajdonos beleegyezésével vonhatók be, de ezen területek még a tulajdonos beleegyezésével sem vonandók be akkor, ha bevonásuk a tagosítás célszerű keresztül vitelét gátolná; a tagosításból a község határához tartozó nagy kiterjedésű erdők, legelők, havasi területek, amennyiben urbéri elkülönítésnek, vagy arányosításnak nem tárgyai, a tagosításból kizárhatók.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az előbbi pontokra vonatkozó kérelmet a kitűzött helyszini tárgyaláson szóval vagy írásban terjesszék a tárgyaló bizottság elé, mert az elkésve beadott ily kérelmek csak a Földművelésügyi Miniszter határozatának meghozataláig és csupán akkor vehetők figyelembe, ha a késedelem menthető okból történt.

Tapolcza, 1909. szept. 13.

Horváth Jenő, főjegyző. **Marton Gyula,** h. bíró.

574. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróskodás 1909. V. 394. számú végzése által **Bozzay Pál** végrehajtató javára **Diszelben a 83. számú házban** 163 korona 50 fillér tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 804 koronára becsült 134 keréssz rozs szalmából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszinén, vagyis Diszelben leendő eszközzésére

1909. év szeptember hó 27. napjának délután 3 órája

határidőül kitűzetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára illetve

az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tapolcza, 1909. évi szeptember hó 12-én. **Kerkápoly,** végrehajtó.

Uj boroshordókat

ajánlok első rendű tölgyfából erősen készítve 200 literrel 750 literig hektóliterje K. 9-30; minden vasuti állomásra bérmentve szállítom utánvéttel.

Várady József

Pécs.

2-2

Borbély Jenő és Graf István-féle halagosi szőlők 1909. évi termése édes mustként átvéve nyilvános árverésen szeptember 26-án délután 3 órakor **Diszelben** a község házában el fog adatni.

Felvilágosítással szolgál

Rechnitzer Soma

zárgondnok.

M. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Szombathely.

26428. szám.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a balatonvidéki vasuton **Tapolcza** és **Alsóörs** állomások között az 1103. számú gyorsvonat a 72237. számú miniszteri engedély alapján az alábbi menetrend szerint szeptember hó 16-án tul is forgalomban marad.

Tapolcza-Alsóörs		1103. sz. gyv. II. oszt.
Állomások és megállóhelyek		
Tapolcza	***	ind. 501
Nemesgulács Kisapáti 58. sz. őrház		
Nemestördemicz		
Badacsonyládbi-hegy 59. sz. őrház		
Hableányszálló		520
Badacsonytomaj		526
Kisörsi szőlőhegy 53. sz. őrh.		
Rendes 50. sz. őrház		
Kövágóörs-Révfülöp		540
Szepezd 45. sz. őrház		
Zánka-Köveskál		554
Alsódörgicse-Akali		602
Balatonudvari 38. sz. őrház		
Örvényes 37. sz. őrház		
Aszfő-Tihany		
Balatonfüred		érk. 626
Balatonarács		ind. 627
Csopak 31. sz. őrház		
Alsóörs		641

Szombathely, 1909 szeptember hó. **Az üzletvezetőség.** (Utánnomás nem díjaztatik.)

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nágyon megsynli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását **a műtrágyák sohasem pótolják.**

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schietrumpl és Társa cégtől Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Látványosság Tapolczán!!

Stiglicz Ármin ujonnan átalakított modern óras és ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ÁRMIN
óras és ékszerész.

Saáry Gyula úr szőlőbirtokának 1909. évi termése édes mustként eladásra kerül.

Érdeklődők felvilágosítást nyernek **Steiner Imre** zárgondnoknál **Tapolca**, Kossuth Lajos utca.

Egy utczai szoba

(két ablakkal, különbejáráttal, butorozva vagy anélkül is szeptember 15 ére kiadó; a polgari iskolával szemben épült új házban.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy használt

salon garnitura

eladó.

Hol? — Megmondja a kiadóhivatal.

Csobáncz-hegy déli oldalán 3 holdas igen jó karban lévő

szőlő,

mely két év előtt teljesen át lett trágyázva 10,000 koronáért terméssel együtt esetleg 2 darabban is eladó.

Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal és a gazdakör titkára.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím- templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány,

karbolium, grossol, stukatur-nádfonat és égetett mész a legolcsóbb áron.

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

7-52

Egy uri családnál több egyén ÉLELMÉZÉST

nyerhet.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

EGY OKLEVELES TANITÓNÓ

magán- és zongoraórákat

ad, elemi és polg. iskolai tanulóknak.

Czim a kiadóhivatalunkban.

ROPS

biztonsági gyorsfűző Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

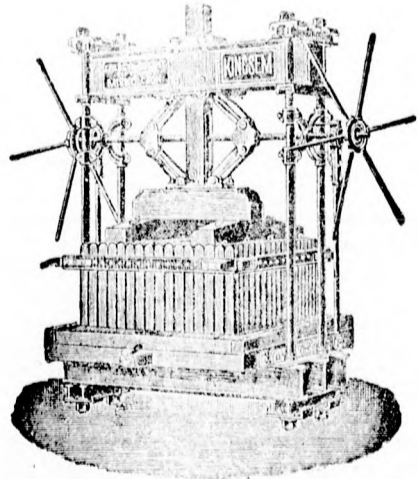
Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részvény-Társaság
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/75.

Helybeli elárusítók:

Erdélyi Pál, Pauk Vilmos, Steiner Zsigmond.

5-50

1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj, aranyérem. — 1901. temesvári kiállítás, I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK,

Legujabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, és „Aezélorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legujabb rendszerű viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez.

Főelőnye: A must seholsen érkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzuzók és bogyzók! „Villám” legujabb centrifugális bogyzó és zuzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolczon.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj díszoklevél és aranyérem.

9-12

Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyváradi: I. díj, díszoklevél.

Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva készítenek:

Pollák Testvérek czementárugyár, Tapolczán.

Hordó eladás.

Új és használt ajtós és ajtónélküli boros, szeszes, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bizományba ad

Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat

Schwarcz és Fábrián

Budapest, VII., Erzsébet-körút 35. sz.

Telefon 116-27.

Legolcsóbb beszerzési forrás termelői és viszontelárusítók részére.

Ház eladás Tapolczán.

A Szentgyörgy-utcában három lakást magában foglaló teljesen újonnan épült ház szabad kézből eladó.

Feltételek dr. Kovács Vilmos ügyvéd irodájában megtekinthetők. 2-3

Kitűnő minőségű boros hordók

nagy választékban 300-6000 literig terjedő nagyságban, 10 darab borsajtó (Meyfarth gyártmány) borszivattyúk jutányos áron eladók.

Latzer és Comp.
borkereskedők,
Graz

3-4

Bahnhof gürtei 81.

Hirdetmény.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy egy

NAGYVENDÉGLŐ

mely közvetlen a Balaton mellett van, vasút-, hajó-, posta és távirat-állomással, örökáron, esetleg haszonbérbe adatik. A vendéglő áll: étterem, kocsma, mézsárszék, külön üzlethelyiség és több vendégszobából, továbbá hozzátartozik nagy veranda, előkert, házikert, istálló, kocsiszín, jégverem és a vendéglő udvarán jó kut. Az érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Greiner Dávid Révfülöp és Berger vendéglős Balatonboglár. 3-3

KIADÓ, Arany János-utca 20. szám alatt egy három szobából, előszobából és a hozzátartozó mellékhelyiségekből álló lakás.

Bővebb felvilágosítással szolgál

3-3

Bogdán Lajos.

Probára ingyen!

KELTETŐ GÉPEK

— kísérletre adatnak, —

Keltető gépek a legjobbak és legolcsóbbak.

Keltető gépek, melyekből egész Magyarországon százánál több legfőbb bizonylat és értesítés rendelkezésre áll

Keltető gépek tyúk, kacsa, fogoly, fácán és ludtojásokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ezen keltető gépeket

„Ausztria-Hungri“ névvel egyedül gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei Wien.

Egy jókarban levő

zongora

200 koronáért eladó

Virius Vinczénél

Balatonszepezd.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalunkban.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

HAZAI

GYÁRTMÁNYÚ

OKMÁNY, IRÓ ÉS

FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSBN

Kapható: Löwy B.

könyv- és papirkereskedésben.

SCHULHOF ADOLF nagykanizsai borkereskedő

elhalálozása folytán körülbelül 2000 hektoliter törés- és pudvamentes állapotban lévő

raktár- és transporthordó

minőség szerint 3 koronától felfelé eladásra kerül. Hibátlan 700 literes törkölyös hordó ára 24 korona darabonként. 3-7

Eladó boros hordók!

Eladunk kitűnő minőségű, rövid idő óta használatban levő boros hordókat nagy mennyiségben. — 500-800 liter nagyságú gesztenye és tölgyfa hordók. 1000-2000 liter nagyságú ászok-hordók tölgyfából.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Klein Iván vagy Farkas Péter

Tapolcza, (Balatonvidék.)

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámiból,
Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsir,
háj és zsirszalonna.
Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.
NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDÉ
Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS
vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja allandóan nagy választék raktárát, Nachwile
Fenencz szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező
egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő
Rákóczy, légnomásu, Mayfarth és Eclair vermores
permetezők, melyeket gyári áron bocsátik rendelkezé-
zésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és
tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kaysar varrógépek
golyos csapágyal.

továbbá a legna-
gyobb választék **szőlőprésekből,**
Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,
mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz első rendű AUSZTRIA
permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

Hocz Gergely

gépjavító műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára
Tapolczán.

Ajánlja az összes gazdasági és szőlészeti gépek alapos javítására be-
rendezett gépjavító műhelyét, melyben az összes használatban levő szőlő-
prések és zuzók alkatrészei a legszolidabb áron beszerezhetők.

Figyelemre méltatja gépraktárát, melyben a legjobb gyártmányú kü-
lönösen szőlészethez szükséges összes gépek beszerezhetők. Ugyanott
is raktáron vannak és minden gépek gyári áron
szerezhetők be.

Rök-féle különbözőek emeltyűs sajtók

Szüreti szezon közeledtével bátor vagyok borszivattyús gépjeimre is felhívni
b. figyelmüket, ezen gépek a homokos must sem árt, minde: eddig forgalomban levőket felül-
mul egyszerű kezelésénél fogva is, a régi gépek átalakíthatók nálam és becserélhetők.

Bortömlők legfinomabb paraminőségű raktáron vannak és összes felszerelési darabok,
ugyszintén para szelep labdák jótállás mellett.

Allandóan raktáron vasek és szab. Zala Drill tolós rendszerű sorbavető gépek.

Ujdonság! SZOLOGARAT-FELSZERELÉSI CIKK. Ujdonság!

Ezen készülékkel a törköly egy préseléssel teljes szárazra szárítható ki és a törköly két, három, eset-
leg négy darabban szedhető ki a garatból. Törkölyvágás szükségtelen, minden présgarathoz alkalmas-
ható. Csak garatméret szükséges. Ezen készülék csak nálam szerezhető be és készítettik. 21-53

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyús kutak felállítását és javítását, bor-
fejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező géprészeket.

12-53

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki
városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek
arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével —
közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és
gyermeköltönyök, díszítő és butorszővetek, függönyök, kézimunkák,
szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és min-
denkor méltányos áairól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a kép-
viseletet és számos megbízást kér a

22-26

Kovald Péter és Fia cég.